

Valtuustoaloite sosiaali- ja terveystieteiden perustamisesta

Kaupunginvaltuusto 23.08.2021 § 72

Kaupunginvaltuuston esityslistalla olleiden asioiden tultua käsitellyksi puheenjohtaja totesi, että Vasemmiston valtuustoryhmä on jättänyt valtuustoaloitteen koskien sosiaali- ja terveystieteiden perustamisesta.

Aloite kuuluu seuraavasti:

"Oriveden sosiaali- ja terveystieteet hoidetaan yhteistyöaluetta koskevan sopimuksen mukaisesti Tampereen toimintana. Toiminnan koordinoinnista vastaa sopimuksessa mainittu neuvottelukunta, jossa Orivedeltä on viranhaltijoiden lisäksi kaksi luottamus henkilöä. Neuvottelukunta kokoontuu noin kaksi kertaa vuodessa.

Kun yhteistoimintaan Tampereen kanssa siirryttiin, Oriveden omana toimielimenä oli kaupunginhallituksen sote-jaosto. Jaosto käsiteli perusteellisesti soten asioita ja valmisteli palvelusopimuksen tilauksen. Aiemmassa Oriveden toimielinten uudistuksessa sote-jaosto lakkautettiin ja tehtävät siirtyivät suoraan kaupunginhallitukselle.

Erityisesti viime aikoina sote-palvelujen järjestämisessä ja toiminnassa on Orivedellä ilmennyt vakaviakin puutteita, joihin myös Aluehallintovirasto on puuttanut. Käsityksemme mukaan kaupunginhallitus ei kaikkien muiden sen käsittelyyn kuuluvien asioiden ohella kyennyt riittävästi paneutumaan sosiaali- ja terveystieteiden hoitamiseen. Vaikka hallitus on saanut toiminta- ja talousraportit, se ei toiminnan ongelmien käsittelemisen ohella ole perusteellisesti ehtinyt käsittelemään myöskään toiminnan suunnittelua ja palvelutilauksien sisältöjä.

Kun sote-asiat lähivuosina siirtyvät maakunnallisesti hoidettavaksi, korostuu kuntien omien tavoitteiden perusteellinen käsittely entisestään.

Vasemmiston valtuustoryhmä esittää aloitteenaan, että Oriveden kaupunginhallitus nimeää sote- jaoston tai toimikunnan valmistelevaan alan asiat hallituksen käsittelyyn. Jaoston tai toimikunnan tehtävänä on mm. seurata palvelutoiminnan laajuutta ja vaikuttavuutta, esittää kaupunkilaisten tarvitsemien palvelujen sisällyttämistä palvelusopimukseen, seurata toiminnan taloutta, puuttua mahdollisiin toiminnallisiin tai alan henkilöstön kokemuksiin ongelmiin ja valmistella kaupungin sote-toimialan tavoitteet.

Jaostoon tai toimikuntaan tulee nimetä elinvoimajaoston kokoonpanon mukaisesti eri valtuustoryhmien edustajat.

Orivesi 23.8.2021

Mari Lind
Anne Kahelin
Aulikki Laine

Reijo Kahelin
Irma Koskela
Anne Lappalainen"

Puheenjohtaja otti valtuustoaloitteen vastaan ja totesi, että aloite lähetetään kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi.

Kaupunginhallitus 13.09.2021 § 258

Kaupunginjohtajan ehdotus: Kaupunginhallitus toimittaa valtuustoaloitteen valtuuston ja hallituksen puheenjohtajille sekä johtoryhmälle valmisteltavaksi siten, että valmistelu toimitetaan kaupunginhallitukselle 31.12.2021 mennessä.

Päätös: Ehdotus hyväksyttiin.

Merkittiin, että hyvinvointijohtaja Tuija Peurala oli asiantuntijana paikalla asian käsittelyn aikana.

Merkittiin, että kokous keskeytettiin tauon ajaksi kello 16.35–16.45, jonka jälkeen suoritettiin nimenhuuto.

Kaupunginhallitus 13.02.2023 § 38

Valmistelija

Talous- ja hallintojohtaja Marjatta Lilja

Kuntien sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen tehtävät siirtyvät vuoden 2023 alusta hyvinvointialueiden tehtäväksi. Hyvinvointialueella on alueellinen itsehallinto ja sen ylintä päätösvaltaa käyttää aluevaltuusto, jonka jäsenet valitaan aluevaaleilla. Pirkanmaan hyvinvointialue (Pirha) hoitaa mm. seuraavat tehtävät: perusterveydenhuolto, erikoissairaanhoido, ensihoito, palo- ja pelastustoiminta, mielenterveys- ja päihdepalvelut, sosiaalityö, vammaispalvelut, ikääntyneiden palvelut. Kunnat ja sairaanhoitopiirit eivät enää näistä palveluista vastaa. Kuntien ao. tehtäviä hoitanut henkilöstö siirtyi hyvinvointialueen palvelukseen. Hyvinvointialueuudistuksen tavoitteena on järjestää kaikille pirkanmaalaisille laadukkaita sote-palveluja yhdenvertaisesti. Lisäksi tavoitteena on kaventaa väestön hyvinvointi- ja terveyseroja.

Hyvinvointialueen käynnistymisen myötä Oriveden kaupungilla ei ole aiemman Tampere-Orivesi sote-yhteistoiminta-alueen mukaista palvelutalouden valmistelu-, ohjaus- ja seurantatehtävää. Kunnilla ei myöskään ole oikeutta tai tarvetta seurata hyvinvointialueen toimintaa ja taloutta alueen itsehallinnollisen aseman vuoksi.

Hyvinvointialueuudistuksen jälkeen kuntien tehtäviin jäi hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen. Hyvinvointialue tekee yhteistyötä kuntien ja eri sidosryhmien mm. järjestöjen kanssa. Kuntien kanssa tehtävä yhteistyö rakentuu kumppanuussopimuksen ja erilaisten yhdyspintojen kautta. Säännös yhteistyöstä tulee hyvinvointialuelain 14 §:stä, jonka mukaan hyvinvointialueen ja sen alueen kuntien on vähintään valtuustokausittain neuvoteltava tehtäviensä hoitamiseen liittyvästä yhteistyöstä, tavoitteista ja työnjaosta.

Pirhan yhteistyörakenne-ehdotuksen mukaan Pirha, Pirkanmaan kunnat ja Pirkanmaan liitto ovat toistensa strategisia kumppaneita ja kumppanuus rakentuu vahvaan luottamukseen sitoutumisineen yhdessä tekemiseen.

Näille kumppaneille luodaan useamman tason foorumit yhteistyötä varten. Yhteistyön foorumit on kuvattu alla olevan kuvan avulla.

Yhteistyön foorumit

Yhteistyön strategisen tason luo ylimmän johdon foorumi, joka koostuu kuntien, Pirhan ja maakuntaliiton valtuustojen ja hallitusten puheenjohtajista sekä viranhaltijajohdosta. Foorumin tehtävänä on luoda tilannekuva sekä seurata puitesopimuksessa sovittuja asioita. Yhdyspintapalveluita johtaa Pirkanmaan johtajakokous, joka johtaa yhdyspintoja ja yhteensovittaa palveluja. Lisäksi palveluiden yhteistyöryhmät vastaavat palvelujen operatiivisesta toteutuksesta ja arkijohtamisesta tavoitteenaan yhteiset asiakas- ja asukaspalvelut.

Lisäksi yhteistyötä tehdään tiiviisti kunnan eri työryhmissä ja verkostoissa sekä perhekeskuksissa, joissa toimivat rinnakkain kunnan sekä hyvinvointialueen henkilöstö. Perhekeskustoiminnasta tehdään kuntien ja hyvinvointialueen välinen yhteistyösopimus sekä vuosittainen toimintasuunnitelma, jossa kirjataan tarkemmin mm. kunnan rooli ja resurssit. Perhekeskustoimintaan tulee myös kuntien osoittaa riittävät resurssit ja vastinparit sekä sitoutua paikalliseen, alueelliseen ja maakunnalliseen yhteistyöhön (mm. ohjausryhmät, kehittämispäivät).

Laadittavassa yhteistyön puitesopimuksen esivalmistelussa hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen lisäksi yhteisiksi strategisiksi keihään kärjiksi on nostettu työllistymisen tukeminen, kotouttamisen edistäminen, yhteinen väestöennuste, tiedolla johtaminen, varautuminen ja valmiussuunnittelu, edunvalvonta ja vaikuttaminen, TKI-yhteistyö sekä sivistys- ja sote-palveluiden tiivis yhteistyö.

Pirhan puolella yhdyspintatyöstä vastaavat yhdyspintapäälliköt, jotka toimivat linkkinä alueensa kuntien ja hyvinvointialueen välillä. Aluejohtajien tehtävänä on vastata alueen kuntien kanssa asukasfoorumien toteutuksesta ja asukkaiden yhteisestä osallistamisesta. Pirhan esityksen mukaan Orivesi kuuluu alueeseen, jonka muita kuntia ovat Virrat, Ruovesi, Mänttä-Vilppula, Juupajoki, Tampere, Pirkkala, Lempäälä, Vesilahti, Kangasala, Pälkäne ja Kuhmoinen.

Oriveden kaupungin organisaatorakennetta ja sen toimivuutta hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen näkökulmasta tarkastellaan parhaillaan. Tavoitteena on entistä enemmän nostaa hyte-työn panoarvoa ja myös organisatorisesti vastata Pirhan yhdyspintatyön vaatimuksiin.

Esittelijä

Kaupunginjohtaja Juha Kuusisto

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus esittää, että valtuusto päättää:

1. antaa aloitteeseen selosteosan mukaisen vastineen.
2. todeta aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Kaupunginvaltuusto 20.02.2023 § 11
34/00.00.01.00/2023

Päätösehdotus

Kaupunginvaltuusto

1. hyväksyy valtuustoaloitteeseen saadun selosteosan mukaisen vastineen.
2. toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Jakelu

Vasemmiston valtuustoryhmä
Johtoryhmä

Otteen oikeaksi todistaa

27.02.2023

Helena Lappi
Pöytäkirjanpitäjä